

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ, УПРАВЛІННЯ,
ПРАВА ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сучасні та класичні теорії менеджменту

Освітньо-наукова програма – Менеджмент
Спеціальність – 073 Менеджмент
Галузь знань – 07 Управління та адміністрування
освітній ступінь – доктор філософії

Розробник:

Зось-Кіор Микола,
професор кафедри менеджменту, д.е.н., доцент

Гарант ОНП:

Маркіна Ірина,
завідувач кафедри менеджменту, д.е.н., професор

Полтава
2020 р.

Форма опису навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Сучасні та класичні теорії менеджменту
Назва структурного підрозділу	Кафедра менеджменту Навчально-наукового інституту економіки, управління, права та інформаційних технологій
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	<i>Викладач: Зось-Кіор Микола</i> , доктор економічних наук, доцент <i>Контакти:</i> ауд. 487а (навчальний корпус №4) <i>e-mail:</i> zoskior@gmail.com тел. 0501325043 сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/zos-kior-mykola-valeriyovych
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти ступеня доктор філософії
Спеціальність	073 Менеджмент
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	«Бібліографія, інформаційний пошук та інтелектуальна власність», «Англійська мова для науковців», «Філософія науки», «Стратегії менеджменту» (умови нежорсткі)

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни поглиблене вивчення класичних і сучасних теорій менеджменту та формування системного розуміння їхньої сутності й взаємозв'язку між ними, формування керівників нового типу, здатних творчо створювати, аналізувати і вирішувати складні проблеми менеджменту в умовах конкуренції, забезпечувати стійкий розвиток підприємств на основі соціальної відповідальності бізнесу, з врахуванням розвитку сучасних підходів до менеджменту.

Основні завдання навчальної дисципліни: є оволодіння системою знань щодо розвитку менеджменту для забезпечення ефективного управління суб'єктами економічної діяльності, вивчення теоретичних і методологічних основ сучасного менеджменту, його ролі і значення в умовах ринкових відносин; отримання навичок прийняття і реалізації управлінських рішень на основі аналізу інформації про ділове середовище організації; формування умінь і навичок розробки і реалізації стратегії і тактики розвитку організації.

Компетентності

загальні:

ЗК 1. Оволодіння загальнонауковими компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду;

ЗК 5. Здатність до науково-педагогічної діяльності у галузі управління та адміністрування;

фахові:

ФК 3. Здобуття глибинних знань з менеджменту, зокрема розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань, критичного аналізу основних концепцій, оволодіння науковою термінологією;

ФК 6. Здатність до впровадження результатів власних досліджень у сфері менеджменту, в т. ч. на конкретних підприємствах;

ФК 8. Уміння планувати, організовувати та здійснювати оригінальні наукові дослідження актуальних проблем сфери управління, готувати аналітичні матеріали, наукові доповіді та презентації для їхнього оприлюднення, в т. ч. в міжнародних монографіях, виданнях, що входять до НМБД (Scopus, Web of Science).

Програмні результати навчання:

ПРН 3. Демонструвати навички самостійного виконання наукового дослідження, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, оцінювати результати автономної роботи і нести відповідальність за особистий професійний розвиток та навчання інших;

ПРН 8. Демонструвати навички презентації та оприлюднення результатів наукових досліджень державною та іноземними мовами в усній та письмовій формі;

ПРН 12. Ідентифікувати та класифікувати нові задачі в сфері менеджменту, описувати, аналізувати та оцінювати відповідні об'єкти, явища та процеси, обирати оптимальні методи їх досліджень.

Програма навчальної дисципліни:

Тема 1. Виникнення і розвиток наукового управління.

Тема 2. Класична (адміністративна) теорія менеджменту.

Тема 3. Менеджмент людських ресурсів.

Тема 4. Кількісна теорія менеджменту.

Тема 5. Ситуаційна теорія менеджменту.

Тема 6. Системна теорія менеджменту.

Тема 7. Теорія організаційної культури.

Тема 8. Управлінська думка в Україні.

Тема 9. Сучасна концепція менеджменту та її значення.

Тема 10. Креативний, інноваційний, інвестиційний менеджмент.

Тема 11. Ресурсна концепція в менеджменті.

Тема 12. Результативність та ефективність менеджменту.

Трудомісткість:

Загальна кількість годин – 240 годин

Кількість кредитів – 8,0

Форма семестрового контролю – екзамен

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни: робоча програма навчальної дисципліни, анотація, презентація.

Політика оцінювання

1. Академічна доброчесність: Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавської державної аграрної академії. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

2. Система оцінювання

Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
<p>ПРН 3. Демонструвати навички самостійного виконання наукового дослідження, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, оцінювати результати автономної роботи і нести відповідальність за особистий професійний розвиток та навчання інших</p>	<p><i>За джерелом знань:</i> - словесні методи: (лекція; наочні методи демонстрування); - практичні методи: практичні роботи, ситуаційні завдання. <i>За логікою:</i> - дедуктивний; - синтетичний; - узагальнення. <i>За мисленням:</i> евристичний; <i>Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:</i> - метод формування пізнавальних інтересів (створення ситуації інтересу); - метод стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності (заохочення, оперативний контроль, вказування на недоліки, зауваження). <i>Інноваційні методи навчання:</i> - інтерактивний метод (тренінгові заняття, мозковий штурм).</p>	<p>- письмове та усне виконання завдань на практичних заняттях; - виконання завдань самостійної роботи; - виконання тестових завдань; - екзамен.</p>
<p>ПРН 8. Демонструвати навички презентації та оприлюднення результатів наукових досліджень державною та іноземними мовами в усній та письмовій формі</p>	<p><i>За джерелом знань:</i> - словесні методи: (лекція; наочні методи демонстрування); - практичні методи: практичні роботи, ситуаційні завдання. <i>За логікою:</i> - дедуктивний; - синтетичний; - узагальнення. <i>За мисленням:</i> евристичний; <i>Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:</i> - метод формування пізнавальних інтересів (створення ситуації інтересу); - метод стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності (заохочення, оперативний контроль, вказування на недоліки, зауваження). <i>Інноваційні методи навчання:</i> - інтерактивний метод (тренінгові заняття, мозковий штурм).</p>	<p>- письмове та усне виконання завдань на практичних заняттях; - виконання завдань самостійної роботи; - виконання тестових завдань; - екзамен.</p>
<p>ПРН 12. Ідентифікувати та класифікувати нові задачі в сфері менеджменту, описувати, аналізувати та оцінювати відповідні об'єкти, явища та процеси, обирати оптимальні методи їх досліджень.</p>	<p><i>За джерелом знань:</i> - словесні методи: (лекція; наочні методи демонстрування); - практичні методи: практичні роботи, ситуаційні завдання. <i>За логікою:</i> - дедуктивний; - синтетичний; - узагальнення. <i>За мисленням:</i> евристичний; <i>Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:</i> - метод формування пізнавальних інтересів (створення ситуації інтересу); - метод стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності (заохочення, оперативний контроль, вказування на недоліки, зауваження). <i>Інноваційні методи навчання:</i> - інтерактивний метод (тренінгові заняття, мозковий штурм).</p>	<p>- письмове та усне виконання завдань на практичних заняттях; - виконання завдань самостійної роботи; - виконання тестових завдань; - екзамен.</p>

Критерії успішного опанування програмних результатів навчання

Програмні результати навчання	Відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	Максимальна кількість балів	Мінімальний пороговий рівень оцінок, балів
ПРН 3. Демонструвати навички самостійного виконання наукового дослідження, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, оцінювати результати автономної роботи і нести відповідальність за особистий професійний розвиток та навчання інших	32	32	19
ПРН 8. Демонструвати навички презентації та оприлюднення результатів наукових досліджень державною та іноземними мовами в усній та письмовій формі	34	34	20
ПРН 12. Ідентифікувати та класифікувати нові задачі в сфері менеджменту, описувати, аналізувати та оцінювати відповідні об'єкти, явища та процеси, обирати оптимальні методи їх досліджень.	34	34	21

Форми оцінювання результатів навчання (для заліку)

Програмні результати навчання	Форма оцінювання					
	письмове та усне виконання завдань на практичних заняттях		виконання завдань самостійної роботи		виконання тестових завдань	
	мінімальна кількість балів	максимальна кількість балів	мінімальна кількість балів	максимальна кількість балів	мінімальна кількість балів	максимальна кількість балів
ПРН 3. Демонструвати навички самостійного виконання наукового дослідження, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, оцінювати результати автономної роботи і нести відповідальність за особистий професійний розвиток та навчання інших	9	14	6	11	4	8
ПРН 8. Демонструвати навички презентації та оприлюднення результатів наукових досліджень державною та іноземними мовами в усній та письмовій формі	9	14	6	11	5	8
ПРН 12. Ідентифікувати та класифікувати нові задачі в сфері менеджменту, описувати, аналізувати та оцінювати відповідні об'єкти, явища та процеси, обирати оптимальні методи їх досліджень.	9	14	7	12	5	8

Форми оцінювання результатів навчання (для екзамену)

Програмні результати навчання	Форма оцінювання							
	письмове та усне виконання завдань на практичних заняттях		виконання завдань самостійної роботи		виконання тестових завдань		екзамен	
	мінімальна кількість балів	максимальна кількість балів	мінімальна кількість балів	максимальна кількість балів	мінімальна кількість балів	максимальна кількість балів	мінімальна кількість балів	максимальна кількість балів
ПРН 3. Демонструвати навички самостійного виконання наукового дослідження, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, оцінювати результати автономної роботи і нести відповідальність за особистий професійний розвиток та навчання інших	7	12	5	8	3	6	4	6
ПРН 8. Демонструвати навички презентації та оприлюднення результатів наукових досліджень державною та іноземними мовами в усній та письмовій формі	7	12	5	9	4	6	4	7
ПРН 12. Ідентифікувати та класифікувати нові задачі в сфері менеджменту, описувати, аналізувати та оцінювати відповідні об'єкти, явища та процеси, обирати оптимальні методи їх досліджень.	7	12	6	9	4	6	4	7

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти			Разом по темі
	письмове та усне виконання завдань на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи	розв'язування тестів	
Тема 1. Виникнення і розвиток наукового управління.	7	5	4	16
Тема 2. Класична (адміністративна) теорія менеджменту.	7	5	4	16
Тема 3. Менеджмент людських ресурсів.	7	6	4	17
Тема 4. Кількісна теорія менеджменту.	7	6	4	17
Тема 5. Ситуаційна теорія менеджменту.	7	6	4	17
Тема 6. Системна теорія менеджменту.	7	6	4	17
Разом	42	34	24	100
Тема 7. Теорія організаційної культури.	6	4	3	13
Тема 8. Управлінська думка в Україні.	6	4	3	13
Тема 9. Сучасна концепція менеджменту та її значення.	6	4	3	13
Тема 10. Креативний, інноваційний, інвестиційний менеджмент.	6	4	3	13
Тема 11. Ресурсна концепція в менеджменті.	6	5	3	14
Тема 12. Результативність та ефективність менеджменту.	6	5	3	14
Екзамен				20
Разом	26	26	18	100

Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Глушечський В. В. Адаптивні механізми в системах управління підприємствами : методологія і моделі : монографія. Запоріжжя : КПУ, 2016. 352 с.

2. Горбань Г.О. Прийняття управлінських рішень у соціальних системах: соціально-психологічний аспект : монографія. Запоріжжя: Вид-во КПУ, 2012. 354 с.

3. Зось–Кіор М. В., Ільїн В.Ю., Жмурко І. О. Управління стратегією підвищення ефективності діяльності аграрного підприємства. *Електронний науково-практичний журнал «Інфраструктура ринку»*. 2020. №40. С. 193-197.

4. Сергієнко О. А., Горошко А. С. Інструментарій та комплекс завдань оцінювання результативності кредитування АПК в напрямі розвитку потенціалу України на міжнародних торгових ринках. Детермінанти соціально-економічного розвитку України в умовах трансформаційних зрушень : кол. моногр. За заг. ред. В. П. Ільчука. Чернівці : ЧНТУ, 2018. 432 с.

5. Bedir Tekinerdogan, Onder Babur, Loek Cleophas, Mark van den Brand, Mehmet Aksit Model Management and Analytics for Large Scale Systems. Academic Press. Department of Mathematics and Computer Science, Eindhoven University of

Technology, Eindhoven, The Netherlands. 2019. 344 p.

6. Зось-Кіор М.В., Бучнєв М. М., Хуторської П. О., Чайкіна А. О. Використання нейронних мереж при прийнятті управлінських рішень. *Журнал «Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики»*. 2016. № 6. С. 61-71.

7. Markina I., Safonov Yu., Zhylynska O., Gaidai T. Education Management in Ukraine in the Context of Global Economic Transformations. *European Research Studies Journal*. Volume XXI, 2018. Special Issue 3. 317-332 pp. URL: <https://www.ersj.eu/journal/1384>

8. Markina I., Bilovska O., Yakovenko O., Shevchenko-Perepyolkina R. Analysis of Technology Acceptance on the Effectiveness of the Electronic Supply Chain Management and Inventory Systems in Ukrainian Banking Industry. *Industrial Engineering & Management Systems, The Korean Institute of Industrial Engineers*. 2018. Vol. 17. No.4. 719-729 pp.

9. Gryshko V., Zos-Kior M., Zerniuk O. Integrating the BSC and KPI systems for improving the efficiency of logistic strategy implementation in construction companies. *International Journal of Engineering & Technology (Scopus)*. Vol 7, No 3.2 (2018). Special Issue 2. P. 131-134.

10. The Political Economy of Innovation Development : Breaking the Vicious Cycle of Economic Theory / Iurii Bazhal. Basingstoke : Palgrave Macmillan, 2017. 135 p.

11. Yacob Khojasteh Production Management Advanced Models, Tools, and Applications for Pull Systems. Published November 14, 2017 by Productivity Press. 228 p.

Допоміжні:

1. Баженова О. В., Чернодід І. С. Генезис чинників та моделей економічного зростання. Емерджентні методи для емерджентної економіки : монографія. За заг. ред. В. М. Соловйова, Л. О. Кібальник. Черкаси : Вовчок О. Ю., 2017. Розділ 3.4. С. 221–235.

2. Зось-Кіор М.В., Наголюк О.Є., Шульга Л.О. Особливості антикризового управління в умовах економічної нестабільності. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. Серія: «Економічні науки». 2017. №7. С. 52-56.

3. Зось-Кіор М.В., Германенко О.М., Сабакар Д.Т. Сучасні аспекти управління конкурентоспроможністю підприємства. *Приазовський економічний вісник*. Випуск 6(11) 2018 р. С. 169-176.

4. Клебанова Т. С., Мозенкова О. В. Сценарные модели сбалансированного социально-экономического развития регионов : монография. Бердянск : Изд. Ткачук А. В., 2013. 328 с.

5. Markina I., Zos-Kior M. Environmental Efficiency of Land Resources Management as the Basis of Sustainable Development GLOBAL ACADEMICS. *International Journal of Advance Researches*. # 1 (7) March, 2020. P. 62-76. <https://www.i-journal.org/upload/7.pdf>

6. Садовська І.Б., Мачулка О.В. Обліково-аналітичне забезпечення прийняття управлінських рішень: монографія. Луцьк: ВНУ ім. Лесі Українки, 2010. 228 с.

7. Шапран Є. М., Сергієнко О. А., Соснов І. І. Багаторівневі структурні моделі сценаріїв розвитку суб'єктів міжнародного торговельного ринку в аграрному секторі в умовах ризиків. *Проблеми економіки*. 2019. №4. С. 293–305.

8. Bernd W. Wirtz Business Model Management: Design – Instruments – Success Factors. Gabler Verlag | Springer Fachmedien Wiesbaden GmbH. 2011. 356 p.

Інформаційні ресурси:

1. Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: www.nbuv.gov.ua/
2. Бібліотека ім. В.Г. Короленко URL: <http://korolenko.kharkov.com/>
3. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Електронна бібліотека. URL: <http://lib.meta.ua/>
5. Міністерство економічного розвитку і торгівлі. URL: <http://www.me.gov.ua>
6. Нормативно-правова база України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>